

'n Stikky út hoofdstik 4.

Saakje staat foor 't rût. 't Is hest elf uur. Raymond is allang weer na syn aigen huus en in gedachten, met 'n glâs rooie wyn in hur hând, nimt se deuze dâg even deur.

De dâg begon soa as soafeul dagen, rustig. Se waar fan 't bêd kommen, had 'n does nommen en derna 'n kop koffy dronken.

Nadat se gau boadskippen deen had, waar se achter hur kompjouter sitten gaan. Se had 't lêst skreven stik fan hur boek nag 's over lezen, had d'r wat feranderings in anbrocht en waar doe feerder gaan. Se docht dat se nou ongefeer halverwege waar. Maar se fon 't moeilik. Normaal skreef se spannende boeken. Der kon se goed hur aai in kwyt, maar na fier thrillers wou se foor hur sels 'n nije útdaging. Se had teugen hur útgever said dat se an 'e gang sou met 'n roman. Hij, 't waar al 'n ouwere fint met heel feul rimpels en altyd 'n groate segaar tussen 'e tannen, had allenig even syn wyngbrauwen optrokken en derna nauliks sichtber knikt. Se had 't as 'n 'ja' beskoud.

Maar se waar al maanden doende met 't ferhaal. En 't waar hur niet naar 't sin. Maar opgeve wou se ok niet. Der waar se de persoan niet foor.

Gelukkig gong 't fandaag aindlik weer 's goed. Se waar reedlik opskoaten en se waar d'r soawaar tefreden over.

En krekt doe't se lekker op 'e bank sat met 'n boek fan Tess Gerritsen, doe kwam dat tillefoantsy fan hur tante Tine met de metdeling dat hur hait doad waar. Foor hur waar-y al dertyn jaar doad. Se kon d'r niet rouwig om weze.

En ankommende sundeg na huus. Na de boereplaats.

Se nimt 'n slok wyn, trekt 'n raar gesicht en set 't glâs weer del. Se pakt 'e fles die't op 'e tafel staat en bekykt 't etiket. 't Is 'n wyn die't se nag nooit eerder had het. Raymond had 'm lêsen 's metnommen. Neffens hur had-y him kregen fan 'n buurfrou die't-y holpen had met een of ânder putsy.

Se nimt nag 'n slok en hout hur hoofd 'n bitsy skeef. De wyn glijt over hur tong en se slokt 't deur.

Dan gaat se noflik op 'e bank sitten en doet hur ogen dicht.

Se had overdâgs eerst met Wijke beld. Wijke is hur oudste sus. Se skele iets meer as 'n jaar. Ok Wijke waar niet ônder 'e indruk dat hur hait foorgoed fort waar.

Se fon 't fijn om Wijke hur donkere, wat barse stim te horen. Ondanks 't fait dat se in 'e selde stâd weune, kwammen se nooit bijnander over 'e floer. Se belden niet eens.

't Waar krekt as at 't momint fan ferhúzen út Fryslân ok 't eand fan hur relasy as sussen betekend had. En dat waar dochs raar at je bedinke dat se echt wel goed metnander opskiete konnen.

Se had Fokje krekt de avens beld. Fokje waar de benjamin fan 'e húshouwing. Se waar anderhalf jaar jonger as sij, de middelste dochter. Fokje waar altyd 't nerveuze tipe. Maar na wat se begrepen had waar se nou kleuterjuffrou en gong dat och soa goed. En der waar se blij om. Fokje waar ok altyd heel gevoelig, heel bleu.

Saakje wist niet at se nou 'n frynd had of niet. Se sou 't hur sundeg frage. En meskien mosten se dan weer 's bijnander op bezite. 't Waar dochs spitig hoe't 't allegaar lopen waar.

Se doet hur ogen open en nipt foorsichtig an 't glâs wyn. 't Begint hyltyd beter te smaken.

Inenen dinkt se an 't momint dat se bijnander in 'e groate kamer satten en 't nijs te horen kregen dat hur mim d'r niet meer waar. Hait had bij 't rût staan, syn hannen in 'e bússen fan syn blauwe overal.

Wijke, Fokje en sij hadden bij de tafel sitten. De dokter ston in 't midden fan 'e kamer. Omt' gyneen wat saai, had-y syn keel skrâbd, nagmaals syn kondoleanses overbrocht en doe waar-y weer na boven gaan.

Boven, op 't hoge eenpersoansbêd dat naast 't tweepersoansbêd ston, had hur mim laid. Se waar och soa syk weest. En 'e lêste paar weken waar se al niet meer fan bêd ôf weest. Kanker had hur úteandlik de das om deen. En nou waar se doad.

De drie sussen hadden bijnader sitten. Fokje had 'n pepierenbúsdook tussen hur fingers frommeld. Se had strak naar 't tafelkleed sien.

Wijke derinteugen had even kort knikt na de dokter en waar doe feerder gaan met hur gedicht. Se waar al 'n paar dagen doende met 'n gedicht foor de begraffenis fan hur mim.

En sij, Saakje, had 'e krant an 'e kant laid. Se had hur hannen innander sloegen en wat sitten te mompelen. Derna had se hur ogen dichtdeen en prebeerd 't beeld foor hur te krijen fan 'n blije, opgewekte mim. Maar dat waar moeilik. 't Waar al soa lang leden. Maar hur mim waar ok syklik. Niet goed in hur hoofd. Aigenlik waar se al jaren hur ouwe mim niet meer.

Krekt doe't hur hait him omdraaid had en 'e kamer útlopen waar, had Fokje 'n diepe sucht slaakt. Derna had se hur ogen dept en met trillende stim said: 'Dus dut waar 't dan.'

De baide sussen hadden knikt. Wijke had hur pin dellaid en ok sucht.

'Ik dink niet dat ik hier blyf,' saai Fokje heel sacht.

'Hoe bedoelstou?' froeg Saakje.

'Ik blyf hier niet nou at mim d'r niet meer is. Wat hèn ik hier. Wat mot ik hier. Ik bin negentyn. Ik gaan fort.'

Derna had se hur stoel tebek skoven en hur bloes rechttrokken.

'Ik kyk even bij mim.'

'n Stilte waar fâlen.

'Ik sil hur misse,' saai Fokje met hese stim.

'Ik kom soa ok,' saai Wijke. Se had nag gau wat op pepier krabbeld en waar doe achter Fokje an lopen na boven. Hur hait waar in gyn felden of wegen te bekinnen. Die waar allang weer an 't werk.

Saakje waar staan gaan. Se had 'n kop thee foor hursels set. En met hur baide hannen om 't hite kopy hine had se foor 't rúť staan. Se keek út over 't wide Bildtse landskap.

Se houde fan 'e groate, groene graides. Se houde fan 'e skapen en koeien die't d'r liepen. Se houde fan 'e feugels die't met groate slagen over 'e plaats flogen. Se houde fan 'e rust. Se houde fan 'e rúmte. Se houde fan hur mim...

Maar Fokje had gelyk. Se souwen hier gyneen fan allen blive. Hur hait sou allenig achterblive. Allenig op 'e boereplaats.

En soa waar 't ok gaan.